

Helsingin kaupungin hankintakeskus

# Toimintakertomus

**2011**

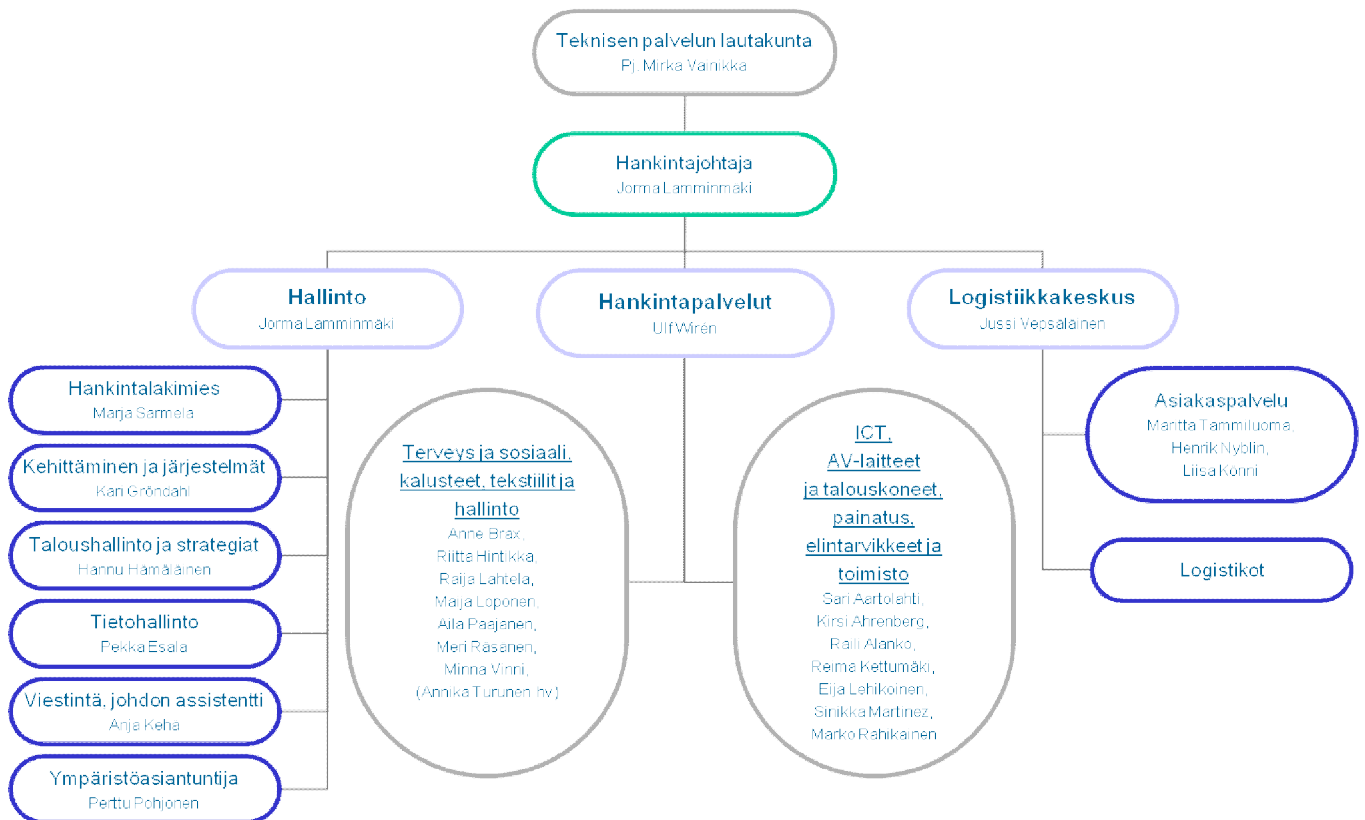
## Sisällysluettelo

|   |    |
|---|----|
| 1. Hankintakeskus .....                                     | 3  |
| 2. Katsaus vuoteen 2011 .....                               | 3  |
| 3. Kilpailuttaminen .....                                   | 4  |
| 3.1. Terveydenhuollon palveluhankinnat.....                 | 5  |
| 3.2. Terveydenhuollon tarvike- ja materiaalihankinnat ..... | 6  |
| 3.3. Elintarvikkeet .....                                   | 7  |
| 3.4. Paperivalmisteet ja toimistotarvikkeet .....           | 8  |
| 3.5. Tekstiilit.....  | 9  |
| 3.6. Tietotekniikka.....                                    | 10 |
| 3.7. Tekniikan laitteet ja palvelut .....                   | 10 |
| 3.8. Kopiointi- ja tulostuspalvelut.....                    | 12 |
| 3.9. Hallinnolliset palvelut .....                          | 12 |
| 3.10. Painatushankinnat.....                                | 13 |
| 3.11. Ryhmittelemättömät hankinnat .....                    | 14 |
| 4. Logistiikkakeskus.....                                   | 15 |
| 5. Muut palvelut .....                                      | 15 |
| 5.1. Lomakesuunnittelu.....                                 | 15 |
| 5.2. Lehti-ilmoittelu.....                                  | 16 |
| 6. Kehittäminen.....  | 16 |
| 7. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....                | 17 |
| 8. Kestävä kehitys.....                                     | 17 |
| 9. Talous.....  | 18 |
| 10. Henkilöstö .....  | 20 |
| 11. Lautakunta ja tilintarkastajat .....                    | 22 |

# 1. Hankintakeskus

Hankintakeskuksen toiminnan tarkoituksena on palvella kaupungin hallintokuntia tarjoamalla toimialaansa kuuluvia tehokkaita, taloudellisia ja turvallisia kilpailuttamis- ja logistiikkapalveluita. Virasto huolehtii teknisen palvelun lautakunnan alaisena osaltaan kaupungin hankintapalveluista ja keskitetyistä tukipalveluista kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Hankintakeskuksen päätoiminnot ovat hankinta ja kilpailuttaminen sekä logistiikkakeskus. Näiden toimintaa tukee hallinto. Hankintakeskuksen organisaatiokaavio 31.12.2011 on esitetty kuvassa 1.



Kuva 1. Hankintakeskuksen organisaatio 31.12.2011

## 2. Katsaus vuoteen 2011

Hankintakeskus valmisteli kaupungin strategiaohjelmaan 2009–2012 liittyvän Helsingin kaupungin hankintastrategian, joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 13.6.2011. Hankintastrategian toimeenpano käynnistettiin syksyllä, tärkeimpänä toimenpiteenä oli hallintokunta-kohtaisten hankintojen kehittämisneuvottelujen aloittaminen.

Hankintakeskus jatkoi kaupungin hankintatoiminnan ja hankintojen raportoinnin kehittämistä strategiaohjelman linjausten mukaisesti. Virasto osallistui hankintojen sähköisten järjestelmien kehittämiseen mm. olemalla mukana Kunta-IT:n hankkeessa, jonka tarkoituksena on hankkia kuntien käyttöön sähköinen kilpailuttamisjärjestelmä.

Hankintakeskus kehitti kestäväen kehityksen periaatteiden ja niitä tukevien käytäntöjen huomioimista hankinnoissa. Hankintakeskus osallistui HSY:n (Helsingin seudun ympäristöpalvelut) koordinoimaan pääkaupunkiseudun ilmastostrategian toimeenpanoon liittyvään EU Life+ -rahoitteiseen Julia 2030 -hankkeeseen vastuualueenaan kasvihuonekaasujen vähentämistavoitteiden soveltaminen hankinnoissa. Hanke päättyi toimintavuoden lopussa, ja sen tuloksiin voi tutustua osoitteessa [www.hsy.fi/julia2030](http://www.hsy.fi/julia2030). Kestäväen kehityksen periaatteiden ja ympäristönäkökulman huomioon ottamisessa hankintakeskuksen yhteishankinnoissa edistyi niin, että jo 42 % yhteishankintakilpailutuksista sisälsi kestäväen kehitykseen liittyviä kriteerejä.

Sosiaaliviraston tekstiilityökeskuksen tarvikevarasto siirrettiin hankintakeskuksen logistiikkakeskuksen hoitoon kesän aikana.

Hankintakeskuksen kokonaistulot toimintavuonna olivat 8.762.000 euroa, kokonaismenot 8.834.000 euroa ja toimintakate -72.000 euroa. Toimintakate toteutui talousarviota parempana johtuen talousarviota suuremmasta logistiikkakeskuksen tuotemyynnistä ja toiminnan kehittämisen seurauksena syntyneistä henkilöstö- ja kuljetuskulujen säästöistä. Logistiikkakeskuksen myyntituloja lisäsi myös tekstiilityökeskuksen tarvikevaraston siirto logistiikkakeskukseen.

Hankintakeskus järjesti 81 hankintakilpailutusta, joiden yhteisarvo oli noin 98 miljoonaa euroa. Lisäksi logistiikkakeskus toimitti kaupungin yksiköille erilaisia yhteishankintatuotteita noin 7 miljoonan euron arvosta.

### 3. Kilpailuttaminen

Hankintakeskuksen kilpailuttamistyö jakautuu yhteishankintoihin ja erillishankintoihin. Toimintavuoden aikana yhteishankintoja kilpailutettiin 19 tarjouskilpailulla, joiden perusteella tehtyjen sopimusten arvo on noin 74 miljoonaa euroa. Erillishankintoja kilpailutettiin 62 tarjouskilpailulla, ja niiden perusteella tehtiin sopimuksia noin 24 miljoonan euron arvosta.

Hankintakeskuksen järjestämät tarjouskilpailut ovat koskeneet niin kansallisen kynnsarvon (30.000 – 193.000 euroa) kuin EU-kynnsarvonkin ylittäviä hankintoja, ja tarjouskilpailuissa on käytetty eri hankintamenettelyjä; suorahankintaa sekä avointa, rajoitettua ja neuvottelumenettelyä.

Kaupunkikonserni on huomioitu kaikissa yhteishankintakilpailutuksissa, joista on arvioitu olevan konserniyhteisöille hyötyä. Kilpailutusten perusteella on näissä tapauksissa tehty sekä hankintakeskuksen että Helsingin Konsernihankinta Oy:n hankintapäätökset. Lisäksi konserniyhteisöille on tehty yhteensä 16 erillishankintaa. Pääkaupunkiseudun yhteisiä kilpailutuksia on tehty kolme.

Elinkaarensa loppuvaiheessa olevien sopimusten optioita otettiin käyttöön silloin, kun sopimusten jatkamisen arvioitiin olevan markkinatilanne ja hintatason kehitys huomioiden perusteltua.

Teknisen palvelun lautakunta käsitteli hankintakeskuksen hankintapäätöksistä tehtyjä hankintaoikaisuja toimintavuoden aikana viisi kappaletta. Näistä kolme oli tarjoajien vireillepanemia ja kaksi hankintakeskuksen oma-aloitteisia oikaisuja. Hankintaoikaisut kohdistuivat yhteensä neljään hankintaan, sillä yhden hankinnan kohdalla tehtiin kaksi hankintaoikaisua (yksi tarjoajan taholta ja yksi hankintakeskuksen oma-aloitteisena oikaisuna). Tarjoajien puolelta vireille tulleista kaksi johti uuteen hankintapäätökseen ja yksi ei antanut aihetta muuttaa päätöstä.

Markkinaoikeuteen valitettiin yhdestä yhteishankintapäätöksestä vuoden 2011 aikana. Markkinaoikeus poisti myöhemmin kyseisen valituksen käsittelystä, koska asia korjattiin hankintaoikaisulla valittajan eduksi.

Hankintalainsäädäntöä muutettiin vuoden 2011 aikana kahdesti. Ensimmäinen muutos, joka tuli voimaan 1.10.2011, sisälsi sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetun lain (698/2011) sekä muutoksia hankintalakiin (348/2077). Sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetun lain tarkoituksena on edistää sähköisten menettelytapojen käyttöä julkisissa hankinnoissa. Hankintalakiin tehdyillä muutoksilla puolestaan lisättiin viittauksia sähköisiin menettelyihin sekä säädettiin hankintamenettelyn keskeyttämisestä, josta aiemmin ei ollut säännöksiä hankintalaissa. Hankintakeskus osallistui vuoden 2011 aikana KL-Kuntahankinnat Oy:n koordinoimaan sähköisen kilpailutusjärjestelmän työryhmätyöskentelyyn. Sähköisen kilpailutusjärjestelmän tuleva käyttöönotto mahdollistaa lain tarkoittamien sähköisten menettelytapojen käytön hankintakeskuksessa.

Toinen lakimuutos, joka tuli voimaan 1.11.2011 ja jolla ei ole hankintakeskuksen toiminnassa merkitystä, koskee hankintalain soveltamista maatalousinvestoinneissa.

Vuoden 2011 aikana hankintakeskuksessa seurattiin Euroopan unionissa valmisteltavia uusia hankintadirektiivejä. Ehdotukset uusiksi hankintadirektiiveiksi annettiin 20.12.2011.

### 3.1. Terveysthuollon palveluhankinnat

Suun terveydenhuollossa kilpailutettiin ensimmäisen kerran erikoishammaslääkäritasoinen proteettinen hoito. Hankinta koski pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen suun erikoishoidon yksikössä PKS-SEHYK:ssä todettua erikoishammaslääkäritasoisista proteettisen hoidon tarvetta ja sen perusteella ostettavaa proteettista hoitoa. Erikoishammaslääkäritasoinen proteettinen hoito käsittää tavanomaista vaikeammat proteettiset hoidot ja hammaspuutosten korvaamiset sekä tarpeelliseksi arvioidun purennan kuntoutuksen tai korjauksen. Hoidon tavoitteena on purentaelimen toiminnan palauttaminen tai säilyttäminen.

Sekä terveyskeskuslääkäreiden että työterveyskeskuslääkäreiden kilpailuttamiseen antoi oman sävynsä pääkaupunkiseudulla vallitseva lääkäripula. Tarjouksia saatiin riittävästi, mutta palvelun toteutuminen oli aika ajoin vaikeaa.

#### *Terveysthuollon palveluhankinnat 2011*

| Kilpailutus   | Sopimuskausi            | Volyyymi<br>1000 € | Valitut toimittajat                       |
|---|-------------------------|--------------------|---|
| Työterveyskeskuksen erikoislääkärikonsultaatiot (E)     | 3 vuotta + 2 v<br>optio | 3300               | Mehiläinen Oy                             |
| Lääkäri työvoiman vuokraaminen työterveyskeskukseen (E) | 3 vuotta                | 2590               | Mediradix Oy, Mediverkko Oy, Med Group Oy |
| Työterveyskeskuksen yleislääkäripalvelut (E)            | 3 vuotta + 2 v<br>optio | 1750               | Suomen Terveystalo Oy                     |
| Erikoishammasteknikkopalvelut (E)                       | 4 vuotta + 2 v<br>optio | 960                | Useita toimittajia                        |
| Kotihoidon saunakuljetukset (E)                         | 3 vuotta                | 600                | Mr Taxi Oy, Helsingin Palveluauto Oy      |
| Erikoishammaslääkäritasoinen proteettinen hoito (E)     | 4 vuotta                | 450                | Markku Nevaste, Nedent Oy,                |

|  |                           |              |   |
|--|---------------------------|--------------|---|
| Ortopedian ja traumatologian konsultaatiot (E)                                 | 1 vuosi + optiot          | 400          | PlusTerveys Oy<br>Erikoislääkärit 1 Oy      |
| Työterveyskeskuksen virtsasta analysoivien huumausainetutkimusten hankinta (E) | 3 vuotta + 2 v optio      | 150          | Vita Terveyspalvelut Oy                     |
| Tutustumisvierailujen kuljetuspalvelut (E)                                     | 2 vuotta + 1 vuoden optio | 50           | MO:ssa, ei sopimuksia v. 2011               |
| Apteekkien yhdistymiselvitys (E)   | 6 kuukautta               | 40           | Nordic Healthcare Group / NHG Consulting Oy |
| <b>Yhteensä</b>  |                           | <b>10290</b> |   |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

E = Erilliskilpailutus

### 3.2. Terveysthuollon tarvike- ja materiaalihankinnat

Kuluneen vuoden aikana jatkettiin edelleen omahoitotarvikejakelun piirissä olevien tuotteiden koti- ja laitosjakelun kehittämistä.

Sisäistä tiedottamista erityisesti kaupungin Intranet Helmessä kehitettiin yhteistyössä logistiikkakeskuksen, terveyskeskuksen Koskelan keskusvaraston ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa.

Diabeteksen hoitotarvikkeiden hankintakokonaisuuteen liittyvässä Insuliinipumppujen ja niiden tarvikkeiden kilpailutuksessa hankintakeskus antoi hankintaa koskevan valtakirjan HUS:lle. HUS:n tekemän kilpailutuksen perusteella tehtiin neljän vuoden pituiset sopimukset.

Verensokerimittareiden ja liuskojen hankintaa koskevaan päätökseen vuodelta 2009 liittyvä suorahankintapäätös lanseetikynistä ja lanseteista tehtiin verensokerimittareiden sopimuskauden loppuun 31.12.2012 asti.

Terveysthuollon tarvikkeista lateksikäsineiden markkinat ovat muuttuneet maailmanlaajuisesti raaka-aineen vähäisen saatavuuden vuoksi. Tämä on jouduttanut muiden käsinemateriaalien, erityisesti nitrilikäsineiden tuotekehitystä. Lateksikäsineiden toimituksissa on ollut viivästymisiä ja ajoittain on jouduttu hankkimaan niitä korvaavia tuotteita.

#### *Terveysthuollon tarvike- ja materiaalihankinnat 2011*

| Kilpailutus   | Sopimuskausi              | Volyymi<br>1000 €* | Valitut toimittajat  |
|---|---------------------------|--------------------|--|
| Yksilölliset aktiivipyörätuolit   | 3 vuotta + 1 vuoden optio | 1800               | Useita toimittajia   |
| Diabeteksen hoitotarvikkeet   | 3 vuotta + 1 vuoden optio | 1440               | Becton Dickinson Oy,<br>Mediq Suomi Oy,<br>Novo Nordisk Farma Oy, Pharmanova Oy, Sanofi-Aventis Oy |
| Hammashuollon instrumentit, pienlaitteet ja kalusteet (E)**   | Kertahankinta             | 1100               | Useita toimittajia   |
| Ruskeasuon, Malmin, Maunulan ja Meilahden hammashuollon unitit, pienlaitteet ja kalusteet (hammashoitoloiden pääomahankinnat) (E) | Kertahankinta             | 590                | Hammasväline Oy<br>Plandent Oy   |

|   |               |             |                                 |
|---|---------------|-------------|---------------------------------|
| Munkkiniemen ja Pihlajamäen hammashuol-<br>lon unitit, pienlaitteet ja kalusteet (ham-<br>mashoitoloiden pääomahankinnat) (E) | Kertahankinta | 590         | Hammasväline Oy                 |
| Työterveyskeskuksen röntgenlaite (E)  | Kertahankinta | 350         | Carestream Health<br>Finland Oy |
| Malminkartanon hammashoitolan kojeistot,<br>pienlaitteet ja kalustus (E)  | Kertahankinta | 100         | Hammasväline Oy                 |
| Myllypuron hammashoitolan autoklaavit (E)   | Kertahankinta | 90          | Clinichem Oy                    |
| Malmin päivystysyksikön potilasvalvonta-<br>monitorit (E)   | Kertahankinta | 80          | Fenno Medical Oy                |
| Cad-cam laite (E)   | Kertahankinta | 70          | Hammasväline Oy                 |
| Apuvälineiden pesukone (E)  | Kertahankinta | 60          | RehaMed Oy                      |
| Lansettikynät ja lansetit (S)   | 2 vuotta      | 260         | Roche Diagnostics<br>Oy         |
| <b>Yhteensä</b>   |               | <b>6350</b> |                                 |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

\*\*Espoo, Vantaa, Kauniainen, Yliopiston taitopaja

E = Erilliskilpailutus

S = Suorahankinta

### 3.3. Elintarvikkeet

Maidon ja maitovalmisteiden kilpailutus tehtiin yhteishankintana koskien Palmian, sosiaaliviraston ja tiettyjen kaupunkiyhteisön säätiöiden valmistuskeittäjiä. Suurimmat tuoteryhmät olivat nestemäiset maitovalmisteet ja juustot. Kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset tekivät jäätelöistä Suomen Nestle Oy ja muista maitovalmisteista Kespro Oy.

Palmian ylläpitämien koulujen ja päiväkotien keittiöiden sekä sosiaaliviraston pienten laitosten käyttämien elintarvikkeiden kilpailutus toteutettiin tässä muodossaan ensimmäisen kerran. Kilpailutus sisälsi kaikki muut elintarvikkeet paitsi koulujen käyttämät tuoreet leipomovalmisteet. Toimipisteitä kilpailutuksen piirissä on yhteensä noin 450. Maitovalmisteiden sopimustoimittajaksi valittiin Valio Oy ja kaikkien muiden valmisteiden sopimustoimittajaksi Wihuri Oy Aarnio (hankinta-arvo noin 14 miljoonaa euroa) ja Kespro Oy (hankinta-arvo noin 7 miljoonaa euroa).

Tuoreiden leipomovalmisteiden kilpailutuksessa huomioitiin erityisesti luomutuotteiden käyttö, ja sopimusta käyttävät yksiköt pyrkivät määrättyissä leipätuotteissa noin 5 % luomuosuuteen kokonaisvolyymistä. Lisäksi valintaperusteissa painotettiin aamutoimituksia, millä pyrittiin korostamaan lähiruoan ja leivän tuoreuden merkitystä. Ykköstoimittaja sopimuskaudella on Fazer Leipomot Oy ja täydennystoimittajiksi valittiin Perheleipurit Oy ja Nurmileipä Oy.

Maitovalmisteiden sekä päiväkotien ja koulujen elintarvikkeiden hinnat laskivat keskimäärin lähes 10 %. Leipomovalmisteiden hinnat nousivat noin 2 %. Elintarvikkeiden hinnat nousivat Suomessa vuoden 2011 aikana keskimäärin 6-7 %.

Kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa 2010 ruokakulttuurin kehittämisvalintoja selvittäneen työryhmän esityksen lastenruokailun luomuhjelman käynnistämisestä. Ohjelman puitteissa luomuraaka-aineiden osuus nostetaan helsinkiläisissä päiväkodeissa vuoteen 2015 mennessä 50 prosenttiin sekä lisätään luomutuotteiden käyttöä peruskouluissa ja muissa oppilaitoksissa. Kaupunginvaltuuston myöntämän määrärahan perusteella luomuhjelman aloitus voidaan toteuttaa seuraavasti:

- Tammikuussa 2012 päiväkotilapsille tarjotaan aamupalalla luomupuuroa tai -velliä,
- Maaliskuun 2012 alusta lukien lounaalla on kerran viikossa pääruoka, jossa osana on viljapohjainen luomuraaka-aine,
- Osalla aterioista tarjotaan pehmeänä leipänä luomuleipää,

- Luomumaito- ja viljaraaka-aineita käytetään myös erikseen valituissa jälkiruuissa ja välipaloissa.

### *Elintarvikehankinnat 2011*

| <b>Kilpailutus</b>                     | <b>Sopimuskausi</b>       | <b>Volyymi<br/>1000 €*</b> | <b>Valitut toimittajat</b>  |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Maito ja maitovalmisteet               | 3 vuotta + 1 vuoden optio | 12000                      | Kespro Oy, Suomen Nestle Oy   |
| Päiväkotien ja koulujen elintarvikkeet | 3 vuotta                  | 30000                      | Valio Oy, Wihuri Oy   |
| Tuoreet leipomovalmisteet              | 3 vuotta + 1 vuoden optio | 4500                       | Aarnio, Kespro Oy<br>Fazer Leipomot Oy,<br>Perheleipurit Oy,<br>Nurmileipä Oy |
| <b>Yhteensä</b>                        |                           | <b>46500</b>               |   |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

### **3.4. Paperivalmisteet ja toimistotarvikkeet**

Tietotekniikan tarvikkeiden kilpailutus sisälsi erilaisissa tulostimissa käytettäviä kasetteja ja tallennusmediatuotteita. Noin 60 % kilpailutetuista tuotteista toimitetaan hankintakeskuksen logistiikkakeskuksen kautta. Kaupungin tulostinkanta koostuu pääasiassa Lexmarkin, Hewlett Packardin ja Samsungin laitteista.

Kopiopapereiden kilpailutus koostui erilaisista kopioinnissa ja tulostimissa käytettävistä tulostuspapereista. Valkoisen A4 80 g peruspaperin osuus käytetystä volyymista on noin 90 % ollen vuositasolla noin 190.000 riisiä (yksi riisi = 500 arkkia). Kopiopaperin kulutus kaupungilla on selvässä laskussa, vuoteen 2007 nähden lasku on ollut yli 30 %. Huolimatta hienopaperien hintapaineista laskivat kaupungin uudet sopimushinnat keskimäärin noin 9 %.

### *Paperivalmisteet ja toimistotarvikkeet 2011*

| <b>Kilpailutus</b>        | <b>Sopimuskausi</b> | <b>Volyymi<br/>1000 €*</b> | <b>Valitut toimittajat</b>             |
|---------------------------|---------------------|----------------------------|--|
| Tietotekniikan tarvikkeet | 2 vuotta + optiot   | 5800                       | Bruce Campbell Ltd,<br>Atea Finland Oy |
| Kopiopaperit              | 2 vuotta + optiot   | 1800                       | Antalis Oy                             |
| Kirjaston CD-pussit (E)   | 2 vuotta + optiot   | 100                        | Suomen Musiikki-<br>tuotanto Oy        |
| <b>Yhteensä</b>           |                     | <b>7700</b>                |  |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

E = Erilliskilpailutus



### 3.5. Tekstiilit

Vaihtomatot ja puuvillapyyheannostelijat kilpailutettiin vuokrapalveluna. Viikkovuokrahintoihin sisältyvät pesu, huolto, asennukset ja kuljetukset. Tarjouskilpailuun sisältyneistä muista käsihygienian tuotteista osa oli vuokrapalvelua ja osa tavarantoimituksia. Markkinoiden päätoimijan Lindström Oy:n hinnat laskivat vaihtomattopalveluissa keskimäärin noin 20 %. Puuvillapyyheannostelijoiden vuokrahinnat pysyivät ennallaan, mutta niissä käytettävien pyyherullien hinnat laskivat myös keskimäärin noin 20 %. Muussa käsihygieniassa Lindströmin toimittamien laitteiden ja aineiden hinnat pysyivät ennallaan. Lindström jatkaa kyseisten palveluiden ja hygieniatuotteiden sopimustoimittajana kolmivuotisen kauden ajan, jonka jatkona on mahdollinen yhden vuoden optio. Defisan Hygienia Oy toimittaa rullapaperiannostelijoita sekä kuuma- ja viileäilmakuivaimia. Viileäilmakuivain on uusi sopimustuote, jota oli toivottu mukaan valikoimaan ympäristömyönteisyyden ja hygieenisyyden perusteella.

Työ- ja suojajalkineiden kilpailutus sisälsi sekä ns. raskaan malliston rakennus-, kunnossapito-, pelastus- ym. vastaaviin työtehtäviin että keittiö- ja siivoushenkilökunnan jalkineet. Jälkimmäisen ryhmän sopimustoimittajaksi tuli kilpailutuksen perusteella Standa Oy. Työ- ja turvajalkineiden ryhmä kilpailutettiin uudelleen, koska kaikki ensimmäisessä kilpailutuksessa saadut tarjoukset sisälsivät virheitä ja puutteita, joiden vuoksi tarjouspyynnön vaatimukset eivät täytyneet eikä tasapuolinen vertailu ollut mahdollinen. Uudessa tarjouskilpailussa sopimustoimittajaksi tuli Kunitukku Oy.

Sopimuskauden aikana keittiö- ja siivouspuolen jalkineita toimittaneen Standa Oy:n alihankkijana toiminut jalkinevalmistaja Promena Oy teki konkurssin. Suorahankintasopimus jäljellä olevalle sopimusajalle tehtiin tarjouskilpailussa toiseksi tulleen Laitosjalkine Oy:n kanssa.

Sosiaaliviraston työtoimiston Tekstiilityökeskus on varastoinut ja myynyt koulujen opetuskäyttöön tekstiilityön lisätarvikkeita, neulelankoja ja soveltuvia kankaita oman tuotantonsa tarpeiden lisäksi. Syksyllä 2011 tekstiilityökeskus lopetti varastointi- ja myyntitoiminnan kouluille. Valikoima siirrettiin soveltuvien osien hankintakeskuksen logistiikkakeskukseen, josta sitä tilaavat koulujen lisäksi myös päiväkodit. Tuotteistoa koskevat hankintakeskuksen kilpailuttamat sopimukset jatkuvat muilta osin ennallaan 31.12.2012 asti.

#### Tekstiilit 2011

| Kilpailutus                              | Sopimuskausi                | Volyyimi<br>1000 €* | Valitut toimittajat               |
|--|-----------------------------|---------------------|-----------------------------------|
| Vaihtomatot ja puuvillapyyheannostelijat | 3 vuotta + 1 vuoden optio   | 3100                | Lindström Oy, Defisan Hygienia Oy |
| Työ- ja turvajalkineet                   | 2 vuotta + 1 vuoden optio   | 800                 | Kunitukku Oy                      |
| Työ- ja suojajalkineet                   | 2 vuotta + 1 vuoden optio   | 90                  | Standa Oy                         |
| Työ- ja suojajalkineet (S)               | 1 ½ vuotta + 1 vuoden optio | 80                  | Laitosjalkine Oy                  |
| <b>Yhteensä</b>                          |                             | <b>4070</b>         |                                   |

\*Volyyimi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

S = Suorahankinta

### 3.6. Tietotekniikka

Vuoden 2011 aikana kaikki tietotekniikkaan liittyvät kilpailutukset ovat olleet erillishankintoja.

Hankintakeskus teki vuonna 2009 pöytätyöasemista ja kannettavista, palvelimista sekä näytöistä, tulostimista ja muista oheislaitteista ja tähän kokonaisuuteen liittyvistä palveluista uudet hankintasopimukset tarjouskilpailun voittaneiden toimittajien kanssa ajalle 1.4.2009 – 31.3.2011. Vuonna 2010 päätettiin ottaa optiovuosi käyttöön alkuperäistä toimitusta vastaavilla ehdoilla, sen mukaisina kuin ne ovat voimassa sopimuskauden päättyessä ajalle 1.4.2011 - 31.3.2012.

Hankintakeskus on valmistellut vuoden 2011 loppupuolella yhdessä Tasken tietotekniikkaosaston sekä erikseen kilpailutusta varten perustettujen työryhmien kanssa tulevaa IT -laitteiden ja tähän kokonaisuuteen liittyvien palveluiden -kilpailutusta. Kilpailun järjestäminen on siirtynyt vuoden 2012 puolelle. Sopimuksen arvo nelivuotisella puitesopimuskaudella tulee olemaan noin 50 miljoonaa euroa.

Tietotekniikkatoimialan hankintasuunnitelmassa ollut Pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen opistojärjestelmän toteutus ja käyttöpalvelukilpailutus päätettiin jättää toteuttamatta.

#### Tietotekniikka 2011

| Kilpailutus   | Sopimuskausi            | Volyymi<br>1000 € | Valitut toimittajat  |
|---|-------------------------|-------------------|----------------------|
| Terveyskeskuksen Pegasos- ja Efficapotilastietojärjestelmien käyttöpalvelut (E)                               | 4 vuotta + toistaiseksi | 2350              | Fujitsu Oy           |
| Palautejärjestelmä käyttöönotto ylläpitoineen (E)   | 2 vuotta+ toistaiseksi  | 560               | Affecto Finland Oy   |
| Sosiaaliviraston kuljetuspalvelujen maksujenkäsittely-järjestelmä ylläpito- tuki- ja palvelusopimuksineen (E) | 3 vuotta + toistaiseksi | 340               | Innofactor Oy        |
| Palmian CRM-ratkaisun kehittämisspalvelut (E)   | 2 vuotta+ toistaiseksi  | 300               | atBusiness Oy        |
| Seure Oy:n asiakkuudenhallinnan järjestelmä-ratkaisun käyttöönotto ja ylläpito (E)                            | 3 vuotta + toistaiseksi | 170               | Innofactor Oy        |
| Urheiluhallit Oy:n IT-infrastruktuurin ylläpito (E)   | 3 vuotta + toistaiseksi | 150               | IP Networks Oy       |
| Palmian Contact Centerin tuki- ja kehittämisspalvelut (E)   | 2 vuotta+ toistaiseksi  | 100               | Nordic First Goal Oy |
| Tasken asunto-ohjelman hankerekisteri, järjestelmä ja ylläpito (E)  | 2 vuotta+ toistaiseksi  | 90                | Dimenteq Oy          |
| Halken Virka.fi verkkopalvelun hallintajärjestelmän toteutus ja ylläpito (E)                                  | 3 vuotta + toistaiseksi | 40                | SydWeb Ab            |
| <b>Yhteensä</b>   |                         | <b>4100</b>       |                      |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

E = Erilliskilpailutus

### 3.7. Tekniikan laitteet ja palvelut

Hankintakeskus järjesti tarjouskilpailun Palmian siivouspalvelujen ikkuna- ja peruspesuista. Hankinta tehtiin puitejärjestelyinä, jossa palveluntuottajiksi valikoitui yhdeksän puitesopimustoimittajaa: AI & RI Siivouspalvelut Oy, Beretta Oy, Clean Club Oy, Elementum Group Oy, Erja & Anya Siivous- ja ikkunanpesu, Osuuskunta Monella, Plim palvelut Oy, Pohjan kruunu Oy sekä Suomen kiipeilytekniikka Oy. Pal-

velun sisältö, tarve, laajuus ja toteutustapa määritellään hanke- ja tapauskohtaisesti. Puitejärjestelyyn valittujen toimittajien välillä järjestetään minikilpailutus, kun palveluhankinta on ajankohtainen.

Kuvavalvonnan monitorointi-ohjelma kilpailutettiin Palmialle, ja ohjelma sekä sen käyttöönoton suunnitelu ja toteutus tilattiin Nordic LAN&WAN Communicationilta.

Helsingin vastaanottokeskuksen vartiointipalvelut kilpailutettiin Kyläsaaren, Kaarlenkadun ja Punavuoren toimipisteiden käyttöön. Palvelu sisälsi jatkuvan hälytyskeskuspalvelun, tilausvartiointia, piirivartiointia ja hälytysvartiointia. Turvapalvelujen tuottajaksi valittiin Securitas Oy.

Lämpödesinfektiokoneiden määräaikaishuolto- ja vikakorjauspalvelut kilpailutettiin Helsingin kaupungin yksiköiden käyttöön. Hankinta toteutettiin puitejärjestelyinä, jossa palveluntuottajiksi valittiin neljä toimittajaa, joiden kanssa tehtiin puitesopimus. Tarjouskilpailun halvin hinta oli Finstec Oy:llä. Edullisuusjärjestyksessä seuraavat olivat: Intermed Oy, Nordic Service Group ja Franke Medical Oy. Puitejärjestelyyn perustuvat hankinnat tehdään puitejärjestelyssä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

AV-laitteiden kilpailutuksen kohteina olivat datavideoprojektorit, dokumenttikamerat ja interaktiiviset esitustaulut. Laittevaatimuksissa pyrittiin laitteiden toimintavarmuuteen ja käytön vaivattomuuteen. Datavideoprojektoreilta edellytettiin esimerkiksi huoltovapaata suodatinta, joka ei vaadi puhdistusta lampun vaihtojen välillä. Lampputakuun tuli olla kolme vuotta tai 3000 tuntia. Sopimukseen kuuluvat olennaisena osana myös asennuspalvelut, joiden laatuvaatimukseen kiinnitettiin erityistä huomiota.

### *Tekniikan laitteet ja palvelut 2011*

| <b>Kilpailutus</b>   | <b>Sopimuskausi</b>        | <b>Volyyymi<br/>1000 €*</b> | <b>Valitut toimittajat</b>  |
|--|----------------------------|-----------------------------|---|
| AV-laitteet  | 2 vuotta + 2 vuoden optio  | 7000                        | Useita toimittajia  |
| Lääkejääkaapit   | 4 vuotta                   | 300                         | VWR International Oy  |
| Sairaalapesukoneiden määräaikaishuolto- ja vikakorjauspalvelut           | 2 vuotta + optiot          | 200                         | Useita toimittajia  |
| Palmian pesupalvelut (E)   | 2 vuotta + optiot          | 1000                        | Useita toimittajia  |
| Tapahtumien lavarakennot, ääni- ja valotekniikka sekä screenpalvelut (E) | 2 vuotta + 2 vuoden optio  | 350                         | Broadway Finland Oy, Eastway Sound & Lighting Ltd Oy, Moving Light Oy |
| Finlandia-talon langaton mikrofonijärjestelmä (E)                        | Kertahankinta              | 130                         | Noretron Audio Oy   |
| Palmian kameravalvonnan valvomojärjestelmä (E)                           | Kertahankinta+käytösopimus | 120                         | Nordic LAN&WAN Communication Oy                                       |
| Finlandia-talon sisänäytöt (E)   | Kertahankinta              | 90                          | Atea Finland Oy   |
| Finlandia-talon datavideoprojektorit (E)                                 | Kertahankinta              | 80                          | Suomilampi Visuals Oy   |
| Sosiaalivivaston turvapalvelut (E)                                       | 4 vuotta                   | 70                          | Securitas Oy  |
| Finlandiatalon valolaitteiden hankinnat (E)                              | Kertahankinta              | 50                          | Studiotec Oy  |
| <b>Yhteensä</b>  |                            | <b>9390</b>                 |   |

\*Volyyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

E = Erilliskilpailutus

### 3.8. Kopiointi- ja tulostuspalvelut

Kaupungin virastojen ja liikelaitosten kopiointi- ja tulostuspalvelut kilpailutettiin uudeksi kolmivuotiskaudeksi loppuvuodesta 2011. Kaupungin toimipisteisiin hankittavat noin 320 värimonitoimilaitetta ryhmiteltiin käyttöalueittain neljään ryhmään, joiden mukaan määräytyvät palvelumaksuperusteet sekä koneille asetetut toiminto- ja varustusvaatimukset.

Toimittajaksi palveluluokkaan A valittiin Konica Minolta Business Solutions Finland Oy sekä palveluluokkiin B, C ja D Ricoh Finland Oy. Sopimukseen voi liittyä samoilla ehdoilla sopimuksen allekirjoituksesta lukien 31.12.2012 asti. Sopimus päättyy 31.5.2015.

#### *Kopiointi- ja tulostuspalvelut 2011*

| Kilpailutus                    | Sopimuskausi | Volyymi<br>1000 €* | Valitut toimittajat   |
|--------------------------------|--------------|--------------------|---|
| Kopiointi- ja tulostuspalvelut | 3 vuotta     | 1110               | Konica Minolta<br>Business Solutions<br>Finland Oy, Ricoh<br>Finland Oy |
| <b>Yhteensä</b>                |              | <b>1110</b>        |   |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

### 3.9. Hallinnolliset palvelut

Hallinnolliset palvelut kuvaavat yleisnimikkeenä muiden nimettyjen tuoteryhmien ulkopuolelle jääviä kilpailutuksia. Tässä ryhmässä on kilpailutuksia sekä emokaupungin yksiköille että Helsingin Konsernihan- kinta Oy:n osakasyhteisöille. Hallinnollisten palvelujen hankinnoissa voi olla kyse palvelu- tai tavaran- hankinnasta, ja hankinta voi olla kertaluonteinen tai sopimuksella pidempään jatkuva. Toteutetuista kilpailu- tuksista kaikki olivat palveluhankintoja ja lähes kaikki sisälsivät optiomahdollisuuden.

Mediaseurantapalvelut kilpailutettiin ensimmäisen kerran yhteishankintana Helsingin kaupungin yksiköil- le.

#### *Hallinnolliset palvelut 2011*

| Kilpailutus   | Sopimuskausi                   | Volyymi<br>1000 €* | Valitut toimittajat                 |
|---|--------------------------------|--------------------|-------------------------------------|
| Mediaseurantapalvelut   | 2 vuotta + 2 vuo-<br>den optio | 200                | Meltwater Finland<br>Oy, M-Brain Oy |
| Asiakirjahallinto- ja arkistopalvelun hankinta  | 2 vuotta + toistai-<br>seksi   | 100                | Useita toimittajia                  |
| Palmian viestintäpalvelut (E)   | 2 vuotta + 2 vuo-<br>den optio | 220                | Alma Media Lehden-<br>tekijät Oy    |
| Markkinointiviestintään ja asiakasmateriaali-<br>en tuottamiseen liittyvät suunnittelu- ja toteu-<br>tustyöt / Palmia (E) | 2 vuotta + 2 vuo-<br>den optio | 160                | Innocorp Oy                         |
| Perhe- ja pariskuntamatkailukampanjoiden<br>suunnittelun ja toteutuksen hankinta/ Helsin-<br>gin Matkailu Oy (E)          | 1 vuosi + optiot               | 110                | Mailand Com-<br>munications Oy      |
| Uravalmennuspalveluiden hankinta/ henki-  | 5 kuukautta + 1                | 70                 | Amiedu                              |

|  |                              |             |                                      |
|--|------------------------------|-------------|--------------------------------------|
| löstökeskus (E)  | vuoden optio                 |             |                                      |
| Tutkimushankkeen hankinta / henkilöstökeskus (E)                             | 9 kuukautta                  | 60          | Kuntoutussäätiö                      |
| Palmian palvelujen ympäristö- ja laadunhallintajärjestelmän sertifiointi (E) | Kertahankinta + toistaiseksi | 50          | Bureau Veritas Certification Finland |
| Liikkuvuustutkimuksen hankinta / tietokeskus (E)                             | 1 vuosi + 2 vuoden optio     | 40          | Innolink Research Oy                 |
| <b>Yhteensä</b>  |                              | <b>1010</b> |                                      |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option  
E = Erilliskilpailutus

### 3.10. Painatushankinnat

Painatushankinnoissa tuote- ja palveluryhmälle ominaista on hankittavien tuotteiden moninaisuus postikorteista, julisteista ja käyntikorteista virastojen logoilla painettuihin kirjekuoriin, kovakantisiin kirjoihin, museoiden näyttelykatalogeihin tai erilaisiin karttoihin, lomakkeisiin ja vihkoihin. Yksiköiden erityistarpeista lähtevät erillishankinnat ovat painatushankinnoissa yleisiä.

#### Painatushankinnat 2011

| Kilpailutus  | Sopimuskausi  | Volyymi<br>1000 €* | Valitut toimittajat         |
|--|---|--------------------|-----------------------------|
| Sanoma- ja aikakauslehtien välityspalvelun hankinta, PKS**   | 2 vuotta + optiot   | 3300               | LM Tietopalvelu Oy          |
| Julkaisusarja Helsingin historiasta, kustantaminen ja painatus / tietokeskus / Historia-toimikunta (E) | Julkaisut 1-3, optiona julkaisut 4a ja 4b, kaikkien toteutus vuosien 2011 – 2013 aikana | 230                | Kustannusosakeyhtiö Otava   |
| Port of Helsinki -lehden toteutustyö / Helsingin Satama (E)  | 1 vuosi + 2 vuoden optio  | 190                | Alma Media Lehdentekijät Oy |
| Tietokeskuksen sarjajulkaisujen painatus (E)   | 1 vuosi + 2 vuoden optio  | 180                | Edita Prima Oy              |
| Helsinki- Matkailijan oppaan painatus / Helsingin Matkailu Oy (E)                                      | 1 vuosi + 1 vuoden optio  | 160                | Forssa Print Tampere Oy     |
| Taidemuseon näyttelypainotyöt (E)  | 2 vuotta + 2 vuoden optio   | 80                 | Newprint Oy                 |
| Suomenkielisen työväenopiston opetusohjelmien painatus (E)   | Syksy/2011, 1. optio kevät 2012, 2. optio syksy 2012 ja kevät 2013                      | 50                 | Westpoint Oy                |
| Kaavoituskatsauksen painatus / kaupunkisuunnitteluvirasto (E)  | 1 vuosi + optiot  | 50                 | Forssaprint Oy              |
| Talousarvion painatus / talous- ja suunnittelukeskus (E)   | 1 vuosi + optiot  | 30                 | Printservice Oy             |
| Kaupunkisuunnitteluviraston historiateoksen painatus (E)   | Kertahankinta + lisäpalvelut  | 20                 | Tammerprint Oy              |
| <b>Yhteensä</b>  |   | <b>4290</b>        |                             |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

\*\* Espoo, Helsinki, Vantaa, Kauniainen, Kirkkonummi ja Helsingin Konsernihankinta Oy

E = Erilliskilpailutus

### 3.11. Ryhmittelemättömät hankinnat

Tässä ryhmässä tehtiin kilpailutuksia Helsingin Konsernihankinta Oy:n kautta erityisesti konserniyhtiöille ja säätiöille.

Valituille yhtiöille ja säätiöille kilpailutettiin kiinteistövakuutukset yhteistyössä Marsh Oy:n kanssa. Stadionsäätiölle tehtiin hankintalain ulkopuolelta cateringpalveluja koskeva kilpailutus, jolla etsittiin sopimus-toimittajaa hoitamaan Stadionin asiakaspalveluita, kahvila- ja ravintolatoimintaa ja pikaruokatoimintaa. Tavoitteena hankinnassa oli kehittää Stadionin palveluja siten, että ne ovat vetovoimaisia tapahtumajärjestäjille, yleisölle sekä muille Stadionilla asioiville tahoille.

Helsinki-mitali kilpailutetaan vuosittain erillishankintana. Mitali on 18 karaatin kultaa ja painaa 30 grammaa. Hankintaan valittiin hinnaltaan edullisin toimittaja.

Roska-astiat sisä- ja ulkotiloihin kilpailutettiin yhteishankintana. Hankintaan sisällytettiin sekä toimisto-, saniteetti- ja keittiötiloihin soveltuvia astioita että toimistojen paperinlajitteluun tarkoitettuja lokerovaunuja.

Vuonna 2011 Finlandia-taloon valmistui 2000 m<sup>2</sup>:n laajennusosa, joka sisältää kokous-, näyttely- ja juhlatiloja, neljä salia sekä yleisölle avoimen kahvilan. Laajennusosaan kilpailutettiin kalusteita ja kokolatiamatto.

#### *Ryhmittelemättömät hankinnat 2011*

| Kilpailutus                         | Sopimuskausi      | Volyymi<br>1000 €* | Valitut toimittajat               |
|-------------------------------------|-------------------|--------------------|-----------------------------------|
| Roska-astioiden yhteishankinta      | 3 vuotta          | 300                | Lassila & Tikanoja<br>Oyj         |
| Stadionin ravintolapalvelut (E)     | 5 vuotta + optiot | 2000               | Sodexo Oy                         |
| Finlandia-talon kalustehankinta (E) | Kertahankinta     | 500                | Kinnarps Oy, Martela Oy, Modeo Oy |
| Helsinki-Mitali (E)                 | Kertahankinta     | 460                | Sporrong Oy                       |
| Finlandia-talon lattiamatto (E)     | Kertahankinta     | 50                 | Sisustuskaksikko J<br>& P Oy      |
| <b>Yhteensä</b>                     |                   | <b>3310</b>        |                                   |

\*Volyymi sopimuskauden ajalta sisältäen mahdollisen option

E = Erilliskilpailutus

## 4. Logistiikkakeskus

Logistiikkakeskuksen laskutus vuonna 2011 oli yhteensä 7.054.813 euroa.

Toimitettuja tilausrivejä oli vuoden lopussa 238.957 kpl.

Logistiikkakeskus tehosti toimintavuoden aikana toimintojaan jonka seurauksena varaston kiertonopeus parani 6 %.

Sosiaaliviraston tekstiilityökeskus lakkautti kesällä keskusvarastonsa ja asiakastarpeiden tyydyttämiseksi pääosa lisätarvikkeiden ja neulelankojen valikoimista siirrettiin elokuussa logistiikkakeskukseen. Tuotevalikoima sisältää pääasiassa usein tarvittavia tuotteita käsityövälineiden (koukut ja puikot, neulat ja sakset), nauhojen ja nyörien, ompelulankojen, vetoketjujen ja neulelankojen tuoteryhmistä sekä rajoitetusti mm. käsityökankaita ja huopia.

Tuotteita lisättiin logistiikkakeskuksen valikoimiin yhteensä noin 250 kpl.

Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella toimintavuoden aikana logistiikkakeskuksen toimintaa pidettiin hyvänä. Keskiarvo asteikolla 1-5 oli toimintavuonna 3,84. Logistiikkakeskuksen palvelut koettiin tärkeänä (4,48) ja toisaalta taas tiedottamista tuotteista ja palveluista ei pidetty riittävänä (3,3).

### Logistiikkakeskuksen tunnuslukuja

|                             | 2007      | 2008      | 2009      | 2010      | 2011      |
|-----------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Laskutus euroa              | 5 849 613 | 6 153 104 | 6 782 807 | 6 526 556 | 7 054 813 |
| Ostot euroa                 | 4 830 014 | 5 212 059 | 5 645 103 | 5 320 000 | 5 676 364 |
| Varaston arvo euroa         | 704 710   | 692 540   | 713 709   | 683 555   | 683 840   |
| Kiertoluku                  |           | 6,8       | 7,5       | 7,9       | 7,8       |
| Kiertonopeus pv             | 54        | 48        | 46        | 47        | 44        |
| Nimikkeitä                  |           | 2 666     | 2 416     | 2 278     | 2 199     |
| Tilauksia                   |           | 33 628    | 30 851    | 31 939    | 28 071    |
| Tilausrivejä                | 239 227   | 227 776   | 241 487   | 231 903   | 238 957   |
| Rivejä / tilaus             | 7,1       | 7,4       | 7,6       | 7,7       | 8,2       |
| Tilauksen keskiarvo euroa   | 174       | 199       | 212,4     | 214,5     | 241,5     |
| Tilausrivin keskiarvo euroa | 24,5      | 27        | 28,1      | 27,8      | 29,5      |
| Toimitusvarmuus             |           |           |           | 96,0 %    | 96,4 %    |
| Asiakastytyväisyys (1-5)    |           | 3,76      | 3,85      | 3,80      | 3,84      |

## 5. Muut palvelut

### 5.1. Lomakesuunnittelu

Helsinki käyttää toiminnassaan yhä enemmän sähköisiä lomakkeita. Lv-lomakkeita ja muita yhteiskäyttöisiä sähköisessä muodossa olevia lomakkeita luotiin, korjattiin ja päivitettiin toimintavuoden aikana. Valtiovarainministeriön hallinnoimaan Suomi.fi –lomakepalveluun päivitettiin ja vietiin uusia kansalaisille tarkoitettuja sähköisiä lomakkeita. Hankintakeskuksen lomakesuunnittelija osallistui Suomen Standardisoimisliiton lomake- ja asiakirjatyöryhmiin sekä korjasi ja päivitti kaupungin Laske-järjestelmän alaiset tiliöintilomakkeet yhteistyössä henkilöstökeskuksen ja taloushallintopalvelun kanssa. Hankintakeskus

vastasi myös kaupungin Helmi-intranetin Lomakkeet-valikon ylläpidosta sekä ISBN-numeroiden antamisesta kaupungin virastojen ja liikelaitosten julkaisuihin ja painotuotteisiin.

### Lomakesuunnittelun tunnuslukuja

|                                 | 2007         | 2008       | 2009       | 2010       | 2011       |
|---------------------------------|--------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Paperilomakkeet, kpl</b>     |              |            |            |            |            |
| Korjatut                        | 118          | 68         | 57         | 48         | 32         |
| Poistetut                       | 41           | 19         | 10         | 49         | 12         |
| Tarkistetut                     | 189          | 137        | 108        | 85         | 118        |
| Uusia                           | 10           | 10         | 4          | 7          | 5          |
| <b>Sähköiset lomakkeet, kpl</b> |              |            |            |            |            |
| Uusia lomakepohjia              | 52           | 29         | 44         | 64         | 65         |
| Korjattuja lomakepohjia         | 275          | 207        | 146        | 218        | 203        |
| Poistettuja lomakepohjia        | 4            | 4          | 1          | 1          | 3          |
| Päivityksiä palvelimille        | 369          | 431        | 277        | 366        | 335        |
| <b>Yhteensä</b>                 | <b>1 058</b> | <b>905</b> | <b>647</b> | <b>838</b> | <b>773</b> |

## 5.2. Lehti-ilmoittelu

Vuoden 2011 lehti-ilmoittelukustannukset Helsingin kaupungin virallisissa lehdissä olivat:

- Helsingin Sanomat 1.647.025 euroa
- Hufvudstadsbladet 223.496 euroa
- Sanoma Kaupunkilehdet Oy (Metro, Metro Live ja Vartti) 672.006 euroa

Lehti-ilmoittelu koostuu virallisesta ilmoittelusta sekä ns. muusta ilmoittelusta. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen virallisen ilmoittelun ilmoitusvälineistä, mutta muun kuin virallisen ilmoittelun osalta ilmoitusvälineistä päättävät kaupungin virastot ja liikelaitokset tietyin ohjeistuksin itse.

Edellä mainittujen lehtien lisäksi tehtiin sopimukset myös Talentum Media Oy:n ja Sanoma Magazines Finland Oy:n kanssa (johon kuuluvat Rakennuslehti sekä uutena 3T-lehti).

Virallisten lehtien laskutus oli vuodelta 2011 nettohinnoin yhteensä noin 2,5 miljoonaa euroa.

## 6. Kehittäminen

Hankintakeskus vastaa kaupungin taloushallintopalveluliikelaitos Talpan asiakasvirastojen käytössä olevan ostotilausjärjestelmä Kostin kehittämisestä. Järjestelmä on ollut käytössä vuoden 2007 alusta, ja käyttäjiä järjestelmällä on yli 6.600. Tilauksia Kostin kautta tehtiin vuonna 2011 noin 146 000. Vuoden 2012 alusta alkaen Helsingissä otettiin käyttöön uusi laskentajärjestelmä (Laske). Lasken vaatimat tiliointikenttien muutokset toteutettiin Kostiin vuoden 2011 aikana. Samalla päivitettiin Kosti uusimpaan saatavilla olevaan ohjelmistoversioon.

Hankintakeskus on osallistunut toimintavuoden aikana hallintokeskuksen vetovastuulla olevaan hankkeeseen kaupungin yhteisen sopimushallintajärjestelmän hankkimiseksi. Hanke jatkuu vuoden 2012 aikana.



Helsingin kaupunki otti vuoden 2011 aikana käyttöön Ahjo-asianhallintajärjestelmän. Ahjon käyttöönotto muutti myös hankintakeskuksen työprosesseja.

Hankintakeskus tuotti aikaisempien vuosien tapaan virastoille kulutusanalyysjä vuoden 2010 hankinnoista. Analyysseihin rakennettiin mukaan ostotoimintaa kuvaavia mittareita esim. sähköisten ostolaskujen määristä, toimittajien lukumääristä sekä automaattisesti täsmäytyvistä laskuista.

Hankintakeskus oli mukana myös sähköisen kilpailuttamisjärjestelmän kilpailuttamisessa. Kilpailutuksen toteutti KL-Kuntahankinnat Oy vuoden 2011 loppupuolella. Tarkoituksena on saada järjestelmä käyttöön hankintakeskuksessa keväällä 2012.

Toimintavuoden syksyllä käynnistyi Procu-Inno –hanke, jossa hankintakeskus on Liikennelaitoksen ja Porin kaupungin ohella yksi hankekumppaneista. Hankkeessa kehitetään innovatiivisia julkisia hankintoja, ja sitä koordinoi VTT.

## 7. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Hankintakeskus ostaa kirjanpito-, palkanlaskenta-, henkilöstösihteeri- ja laskutuspalvelut sekä niihin liittyvät raportointipalvelut kaupungin taloushallintopalveluliikelaitos Talpalta. Talpa on laatinut palveluitaan prosessikuvaukset ja yksityiskohtaiset tehtävävastuutaulukot, joita käytännön työssä noudatetaan. Talpa huolehtii myös palveluihin liittyvien järjestelmien ylläpidosta ja ohjeistuksesta sekä järjestelmien kontrolloista. Mm. laskujen kierrätysjärjestelmään tehtiin kontrolli, joka estää tarkistamattoman laskun hyväksymisen.

Hankintoihin liittyviä riskejä hallitaan mm. käsittelemällä jokainen yhteishankintakilpailutus tavoitteineen ja riskeineen johtoryhmässä. Hankintalaki ja kaupungin oma ohjeistus määrittävät ja ohjaavat varsin tarkasti hankintaprosesseja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa arvioidaan tarpeen mukaan toiminnan seuranta-, suunnittelu- ja kehittämispalaverissa, johtoryhmässä ja yhteistyöneuvotteluissa Talpan kanssa. Näiden yhteydessä ei ole tullut esiin sellaisia sisäiseen valvontaan tai riskien hallintaan liittyviä asioita, jotka vaatisivat erityisiä toimenpiteitä, joten viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan katsotaan olevan hyvä.

Hankintakeskuksella on omaan toimintaansa liittyvät riskienhallintasuunnitelma ja valmiussuunnitelma. Hankintakeskuksen toimintaan ei kaupungin palvelujen toimivuuden kannalta liity erityisen merkittäviä riskejä.

## 8. Kestävä kehitys

Vakiintuneen käytännön mukaisesti jokainen yhteishankintakilpailutus käsitellään hankintakeskuksen johtoryhmässä, ja yhtenä tarkasteltavista näkökulmista on kestävä kehitys. Vuonna 2011 tehdyistä 19 yhteishankintakilpailutuksesta kahdeksassa (42 % yhteishankintakilpailutuksista) oli mukana ympäristökriteerejä (28 % vuonna 2010). Näiden kilpailutusten yhteisarvo oli vuonna noin 62 miljoonaa euroa.

Hankintakeskuksen kilpailuttamien sopimustuotteiden valikoimissa oli ympäristömerkittyjä tai merkin vaatimukset täyttäviä (Pohjoismaiden ympäristömerkki tai Bra Miljöval -merkki) tuotteita lähes 200. Tämän lisäksi useissa tuoteryhmissä on tarjolla kierrätysmateriaalia hyödyntäviä ja maatuivia tuotteita tai niiden

osia. Ympäristömerkityistä tuotteista valtaosa on myös logistiikkakeskuksen varastovalikoimassa, josta lähes kaikki hallintokunnat tilaavat tuotteita.

Hankintojen kestävä kehityksen toimintaohjelma, jolla hallintokuntia tuetaan kestävä kehityksen huomioimisessa hankinnoissaan, eteni hankintastrategian toimeenpanon yhteydessä. Toimintaohjelma sisältää muun muassa hallintokuntaakohtaisesti tehtävien hankintojen analysoinnin sekä kestävien hankintojen koulutusta. Hankintastrategian jalkauttaminen jatkuu vuonna 2012.

Hankintakeskus vastasi hankintojen osuudesta HSY:n (Helsingin seudun ympäristöpalvelut) koordinoimassa EU Life+ -rahoitteisessa Julia 2030 -hankkeessa. Hankkeessa olivat Helsingin lisäksi kumppaneina Espoo, Vantaa, Kerava, Kirkkonummi ja Kauniainen. Projektin puitteissa kehitettiin hankintojen CO<sub>2</sub>-laskurit toimistopaperien, pehmopaperien, kannettavien tietokoneiden, hygieniatuotteiden sekä toimistotuolien tuoteryhmiin. Asiantuntijakumppanina CO<sub>2</sub>-laskureiden kehittämisessä toimi Suomen ympäristökeskus (SYKE). Tämän lisäksi hankkeessa on kehitetty kattavaa ohjeistusta kestävä kehityksen huomioimiseksi julkisissa hankinnoissa. Projektin tuotokset ovat yhteisesti käytettävissä kumppanikunnissa ([www.hsy.fi/julia2030](http://www.hsy.fi/julia2030)) ja mm. CO<sub>2</sub>-laskureita on esitelty sekä suomalaisille kunnille pääkaupunkiseudun ulkopuolella että kansainvälisen paikallishallintojen yhteistyöjärjestö ICLEI:n tilaisuudessa Brysselissä kesäkuussa 2011 joukolle eurooppalaisia vihreiden hankintojen asiantuntijoita. Laskureiden käyttöön koulutettiin yhteensä lähes sata kumppanikuntien työntekijää.

Hankintakeskus on ollut mukana valmistelemassa Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiaa. Kaupunginhallitus totesi kokouksessaan 21.11.2011, että reilun kaupan kriteerit ovat osa valmisteilla olevaa globaalin vastuun strategiaa ja edellytti, että Reilun kaupan kaupungin arvonimen kriteerien täyttäminen valmistellaan tämän strategian yhteydessä. Hankintakeskus on valmistautunut huomioimaan globaalin vastuun strategian ja Reilun kaupan arvonimen kriteerien täyttämisen hankintatoimelle tuomat vaatimukset.

Hankintakeskuksella on edustus kaupungin energiansäästöneuvottelukunnassa. Neuvottelukunta edistää ja kehittää osaltaan energiatehokkuutta kaupungin hankintatoiminnassa.

Hankintakeskus oli edelleen aktiivisesti mukana kansainvälisessä hankintojen kestävä kehityksen yhteistyössä. Helsingin kaupunki on jäsenenä ICLEI:n kestävien hankintojen Procura+ -kampanjassa, ja apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri on kampanjan puheenjohtaja.

## 9. Talous

### Käyttötalous

| Tilinpäätös, 1000 €           | 2007         | 2008         | 2009         | 2010         | 2011         |
|-------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Myyntitulot                   | 7 747        | 6 188        | 6 805        | 6 532        | 7 091        |
| Tuet ja avustukset            | 1 540        | 1 571        | 1 657        | 1 672        | 1 668        |
| Vuokratulot                   | 1            | 1            | 1            | 1            | 1            |
| Muut tulot                    | 4            | 27           | 1            | 70           | 2            |
| <b>Tulot yhteensä</b>         | <b>9 292</b> | <b>7 787</b> | <b>8 464</b> | <b>8 275</b> | <b>8 762</b> |
| Palkat                        | 1 857        | 1 346        | 1 408        | 1 405        | 1 452        |
| Muut henkilöstömenot          | 677          | 498          | 500          | 488          | 505          |
| Palvelujen ostot              | 1 300        | 802          | 798          | 712          | 793          |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 5 100        | 5 242        | 5 689        | 5 391        | 5 731        |
| Avustukset                    | 8            | 8            | 8            | 8            | 8            |
| Vuokrat                       | 649          | 281          | 349          | 348          | 344          |
| Muut menot                    | 3            | 2            | 2            | 3            | 1            |

|                            |              |              |              |              |              |
|----------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Menot yhteensä</b>      | <b>9 594</b> | <b>8 179</b> | <b>8 754</b> | <b>8 355</b> | <b>8 834</b> |
| <b>Toimintakate</b>        | <b>-302</b>  | <b>-392</b>  | <b>-290</b>  | <b>-80</b>   | <b>-72</b>   |
| Poistot                    | 44           | 24           | 26           | 20           | 2            |
| <b>Tilikauden tulos</b>    | <b>-346</b>  | <b>-416</b>  | <b>-316</b>  | <b>-100</b>  | <b>-74</b>   |
| Investoinnit               | 70           | 8            | 0            | 0            | 0            |
| Tuottavuusluku (2009=100)* | -            | -            | 100          | 97           | 82           |

\*Tuottavuuden laskenta uudistettiin matriisilaskentapohjaiseksi vuodesta 2009 alkaen. Matriisilaskennassa työpanosten (henkilötyöpäivä; htp) tuottavuuden painoarvo on 80 % ja asiakastytyväisyyden 20 %.

### Tunnuslukuja

| <b>Tilinpäätös</b>  | <b>2008</b> | <b>2009</b> | <b>2010</b> | <b>2011</b> |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Asiakastytyväisyys  | 3,76        | 3,86        | 3,79        | 3,86        |
| Kilpailutusten määrä, kpl   | 111         | 118         | 101         | 81          |
| Yhteishankintakilpailutukset, kpl                                 | 32          | 38          | 32          | 19          |
| Yhteishankintakilpailutukset, joissa käytetty ympäristökriteerejä |             |             | 28 %        | 42 %        |
| Erillishankintakilpailutukset, kpl                                | 79          | 80          | 69          | 62          |
| Logistiikkakeskus, toimitusrivit, 1000 kpl                        | 227         | 243         | 233         | 239         |
| Toimitusrivin keskiarvo, euroa                                    | 27          | 28          | 28          | 30          |
| Toimituksen keskiarvo, euroa                                      | 199         | 212         | 215         | 242         |
| Varaston arvo, 1000 €   | 693         | 714         | 684         | 684         |
| Varaston kiertoaika   | 48          | 46          | 47          | 44          |
| Toimitusvarmuus   |             | 96,0 %      | 96,0 %      | 96,4 %      |

Hankintakeskuksen toiminta ja talous ovat tarkastelukaudella 2007–2011 kehittyneet kaupungin hankintastrategisten linjausten ja talousarviotavoitteiden mukaisesti, johtajatuksena keskittyminen ydinosaisalueille: kaupungin yhteishankinta- ja kilpailuttamistoimintaan sekä yhteishankintatuotteiden varastointi- ja jakelutoimintaan. Tarkastelukaudella suurimmat rakenteelliset organisaatiomuutokset olivat posti-, paino- ja puhelinpalvelutoimintojen siirrot hankintakeskuksen ulkopuolelle vuosina 2006–2008.

Myyntitulojen kehitykseen ovat organisaatiomuutosten lisäksi merkittävimmin vaikuttaneet terveyskeskuksen omahoitotarvikkeiden siirto terveyskeskuksen omaan hoitoon vuonna 2008, mikä pienensi logistiikkakeskuksen tuloja merkittävästi. Kaupungin varautuminen H1N1 viruksen leviämiseen puolestaan lisäsi logistiikkakeskuksen tuloja vuonna 2009. Vuoden 2011 myyntituloja lisäsi mm. tekstiilityökeskuksen tarvikevaraston siirto logistiikkakeskuksen hoidettavaksi. Kaupungin tuki kilpailuttamistoimintaan on pysynyt samalla tasolla vuosina 2009–2011.

## 10. Henkilöstö

Hankintakeskuksen henkilöstötilinpäätös on seuraava:

### *Henkilöstömäärä*

|                       | <b>2007</b> | <b>2008</b> | <b>2009</b> | <b>2010</b> | <b>2011</b> |
|-----------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Vakinainen henkilöstö | 59          | 45          | 41          | 42          | 39          |
| Työllistetyt          | 7           | 5           | 3           | 3           | 1           |
| Oppisopimus           | 1           | 1           | 3           | 2           | 4           |
| Muut määräaikaiset    | 9           | 3           | 1           | 1           | 1           |
| Työharjoittelijat     |             |             |             | 1           |             |
| <b>Yhteensä</b>       | <b>76</b>   | <b>54</b>   | <b>48</b>   | <b>49</b>   | <b>45</b>   |

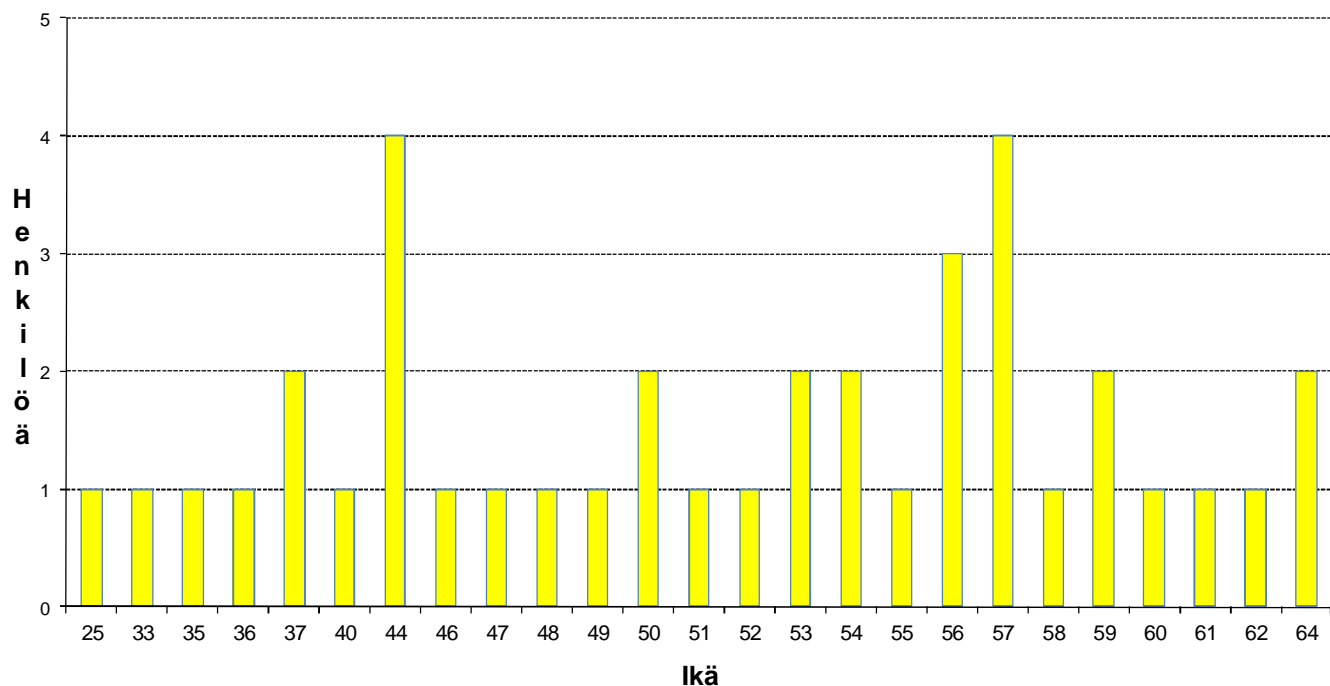
### *Vakinaisen henkilöstön henkilökuntajakauma*

|                    | <b>Naisia</b> | <b>Miehiä</b> |
|--------------------|---------------|---------------|
| Hallinto           | 1             | 3             |
| Hankintahenkilöstö | 14            | 5             |
| Logistiikkakeskus  | 8             | 8             |
| <b>Yhteensä</b>    | <b>23</b>     | <b>16</b>     |

### *Vakinaisen henkilöstön koulutusaste*

|                        |           |
|------------------------|-----------|
| Perusaste              | 6         |
| Keskiaste              | 15        |
| Alin korkea-aste       | 9         |
| Alempi korkeakouluaste | 3         |
| Ylempi korkeakouluaste | 6         |
| <b>Yhteensä</b>        | <b>39</b> |

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2011  
Keski-ikä 50,5 v.



Kuva 2. Henkilöstön ikäjakauma

*Henkilöstön lähtövaihtuvuus*

|                     | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------------------|------|------|------|------|------|
| Vanhuuseläkkeet     | 4    | 1    | 1    | 1    | 2    |
| Työkyvyttömyyseläke | -    | 2    | -    | -    | -    |
| Eronneet            | 4    | 12   | 5    | 1    | 3    |

*Henkilöstön sairauspoissaolitiheys sekä työ- ja työmatkatapaturmien määrä*

|                                 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------------------------------|------|------|------|------|------|
| Sairauspäiviä / henkilötyövuosi | 5,3  | 6,7  | 4,5  | 6,1  | 5,0  |
| Tapaturmia                      | 1    | 5    | 4    | 2    | 3    |

## 11. Lautakunta ja tilintarkastajat

Teknisen palvelun lautakunta ohjaa ja valvoo hankintakeskuksen toimintaa. Kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan valtuustokausittain. Lautakunta ja hankintakeskus kuuluivat kaupungin hallinnossa apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin johtamaan rakennus- ja ympäristötoimeen.

### *Teknisen palvelun lautakunta 2011*

|                                | <b>Varsinaiset jäsenet</b>                   | <b>Henkilökohtaiset varajäsenet</b> |
|--------------------------------|--|-------------------------------------|
|                                | Vainikka, Mirka (SDP)<br>puheenjohtaja       | Utriainen, Maija                    |
|                                | Sahlberg, Pörrö (Vihr.)<br>varapuheenjohtaja | Tiihonen, Sanna                     |
|                                | Stenbäck, Kasper (Kok)                       | Vuorivirta, Leena                   |
|                                | Hack, Vesa (Kok)                             | Levo, Juha                          |
|                                | Lamminperä, Jaana (Kok)                      | Raittinen, Anneli                   |
|                                | Moliis, Jani (Vihr.)                         | Nurmi, Hannu-Matias                 |
|                                | Hytti, Antti (SDP)                           | Paunio, Pekka                       |
|                                | Vikstedt, Tea (Vas)                          | Lindman, Juho                       |
|                                | Kanerva, Seppo (PS)                          | Ljungqvist, Kristina                |
| Kaupunginhallituksen edustajat | Koskinen, Kauko                              | Urho, Ulla-Marja                    |

### *Tarkastuslautakunnan hankintakeskusta tarkastava 3. jaosto*

| <b>Jäsenet</b>   |
|--|
| Vuorela, Antti, puheenjohtaja<br>Ojala, Jaakko, varapuheenjohtaja<br>Korhonen, Salla |

Tilintarkastajana on toiminut JHTT –yhteisö Ernst & Young Julkispalvelut Oy, jonka vastuullisena tilintarkastajana Tiina Lind, JHTT, KHT. Ernst & Young Julkispalvelut Oy:tä on avustanut Helsingin kaupungin tarkastusvirasto.



Helsingin kaupunki  
**Hankintakeskus**

Helsingin kaupungin hankintakeskus  
Suvilahdenkatu 10 E, Helsinki  
PL 700, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
Puhelin 09 310 31790, faksi 09 310 31791  
Sähköposti: [hankintakeskus@hel.fi](mailto:hankintakeskus@hel.fi)  
Internet: [www.hel.fi/hank/](http://www.hel.fi/hank/)